

Grunnlag for teknisk justering av elsertifikatkvoten

Norge og Sverige har siden 1. januar 2012 hatt et felles marked for elsertifikater.

Rammene for elsertifikatmarkedet er regulert i en avtale mellom Norge og Sverige, samt lov og forskrift. I følge avtalen artikkel 2 skal Norge tilstrebe å annullere elsertifikater tilsvarende en produksjon på 13,2 TWh i 2020. For perioden fra og med januar 2012 til og med 31. desember 2035 skal Norge tilstrebe at det blir annullert elsertifikater tilsvarende 198 TWh fra anlegg som er satt i drift etter 1. januar 2012. Norge må i tillegg annullere elsertifikater tilsvarende produksjonen som inngår i den norske overgangsordningen. Den norske overgangsordningen er en ordning som har gitt norske kraftverk som ble satt i drift før 1. januar 2012 og oppfyller vilkårene i elsertifikatloven § 8, rett til å delta i elsertifikatmarkedet. Det blir tildelt elsertifikater i 15 år slik at det siste anlegget som blir godkjent i Norge vil være i ordningen helt til utgangen av 2035.

Kravene om annullering omtales gjerne som Norges finansieringsforpliktelse. For å overholde forpliktelsene i avtalen må det fastsettes elsertifikatkvoter som sikrer at det blir annullert et tilstrekkelig antall elsertifikater i Norge. Teknisk justering av årlige elsertifikatkvoter gjennomføres for at Norge skal møte finansieringsforpliktelsen. NVE følger med i utviklingen og foreslår teknisk justering når det er nødvendig.

Hvordan beregne nye elsertifikatkvoter?

Da Norge sluttet seg til et felles elsertifikatmarked med Sverige i 2012 ble det utarbeidet en norsk kvotekurve fram til 2035. Kvotene er beregnet ved å dividere forventet antall annullerte elsertifikater for det enkelte år med et estimat for beregningsrelevant forbruk. Hva som inngår i det beregningsrelevante forbruket er gitt av elsertifikatforskriften §§ 18 og 19.

Dersom det er kommet ny kunnskap som tilsier at det må forventes at det blir annullert for mange eller for få elsertifikater i forhold til finansieringsforpliktelsen, kan det være aktuelt å justere elsertifikatkvotene fram mot 2035. Ny kunnskap om beregningsrelevant elforbruk og/eller produksjon fra anlegg som inngår i overgangsordningen kan utløse behov for slike justeringer.

Den tekniske justeringen kan ses på som todelt: Det ene elementet er justering basert på kjente, historiske størrelser om antall elsertifikater som faktisk er annullert, og faktisk produksjon fra kraftverk i overgangsordningen fram til nå. Denne justeringen gjennomføres i utgangspunktet med neste års kvote. Det andre elementet er justering av kvotene basert på nye estimater på framtidig beregningsrelevant elforbruk og framtidig produksjon fra kraftverk som inngår i overgangsordningen.

Teknisk justering av elsertifikatkvoten for 2020

Den tekniske justeringen av elsertifikatkvoten for 2020 er basert på historiske størrelser om antall elsertifikater som faktisk er annullert og faktisk produksjon fra kraftverk i overgangsordningen fram til nå. I denne inngår det tre ulike komponenter, som vist i kolonne A, B, C i tabell 1.

	[A]	[B]	[C]	[D]=[A]+[B]-[C]
	Finansieringsforpliktelse av elsertifikater fra kraftverk som inngår i det felles norsk-svenske målet (TWh)	Produksjon i overgangsordningen [TWh]	Annullerte sertifikater [TWh]	Teknisk justering 2020 [TWh]
2012	1,47	0,16	2,4	
2013	2,93	0,49	3,9	
2014	4,40	0,59	5,3	
2015	5,87	0,78	6,9	
2016	7,33	2,56	9,6	
2017	8,80	3,24	11,1	
2018	10,27	2,74	12,6	
Sum	41,07	10,55	51,86	-0,24

Tabell 1: Komponentene som inngår i den tekniske justeringen

Kolonne A viser Norges årlige finansieringsforpliktelse av det felles norsk-svenske elsertifikatmålet på 28,4 TWh. Ved beregning av elsertifikatkvotene fram til 2020 legger man til grunn en årlig finansiering av elsertifikater tilsvarende 1,47 TWh, et tall som kommer av at man fordeler 13,20 TWh likt mellom årene 2012-2020. Den årlige finansieringsforpliktelsen øker derfor med 1,47 TWh hvert år. I perioden 2012-2018 er derfor Norges finansieringsforpliktelse i det felles norsk-svenske elsertifikatmålet totalt 41,07 TWh.

Kolonne B viser årlig produksjon fra anlegg som inngår i overgangsordningen, og er en del av Norges finansieringsforpliktelse. I slutten av februar hvert år er tall tilgjengelig for hvor mange elsertifikater som ble utstedt til anlegg i overgangsordningen det foregående året¹. Tallene hentes fra elsertifikatregisteret NECS. Før dette tallet er tilgjengelig blir antakelsen om finansiering av elsertifikater til produksjon i overgangsordningen basert på normalårsproduksjon for anleggene. Produksjon varierer imidlertid med været slik at faktisk utstedte elsertifikater til anlegg i overgangsordningen kan avvike fra antatt normalårsproduksjon i anleggene. I perioden 2012-2018 er Norges finansieringsforpliktelse knyttet til anlegg som inngår i overgangsordningen på 10,55 TWh.

Kolonne C viser årlige antall annullerte elsertifikater i Norge. Annulleringen for foregående år gjennomføres 1. april, og antall annullerte elsertifikater i Norge og Sverige offentliggjøres etter dette på NVEs hjemmesider². Antall elsertifikater som faktisk blir annullert vil som oftest avvike fra finansieringsforpliktelsen (summen av kolonne A og B i tabell 1). Dette skyldes at det faktiske beregningsrelevante elforbruket oftest avviker fra det man antok da kvotene ble fastsatt og at produksjon i overgangsordningen avviker fra normalårsproduksjon. Differansen mellom

¹ Tallet for utstedte elsertifikater til produksjon fra anlegg som inngår i overgangsordningen kan hentes fra den fjerde kvartalsrapporten for det foregående året på NVEs hjemmesider: <https://www.nve.no/energiforsyning/elsertifikater/statistikk-og-publikasjoner/?ref=mainmenu>

² Siste nytt om elsertifikater: <https://www.nve.no/energiforsyning/elsertifikater/siste-nytt-om-elsertifikater/?ref=mainmenu>

finansieringsforpliktelsen i kolonne A og B, og faktisk finansiering (annullering) i kolonne C, gir grunnlag for teknisk justering av kvoten i 2020. I perioden 2012-2018 har Norge til sammen annullert 51,86 TWh, det vil si 51,86 millioner elsertifikater.

Kolonne D i tabell 1 viser den tekniske justeringen for år 2020. Den totale finansieringsforpliktelsen av elsertifikater som inngår i målet og i overgangsordningen i perioden 2012-2018, er på 51,62 millioner elsertifikater (41,07 + 10,55). Det har til sammen for perioden 2012-2018 blitt annullert 51,86 millioner sertifikater. Det er derfor annullert 0,24 millioner elsertifikater mer enn finansieringsforpliktelsen tilsier. For å korrigere for dette må Norge justere ned elsertifikatkvoten tilsvarende 0,24 millioner elsertifikater i 2020.

Finansieringsforpliktelse til det felles elsertifikatmålet (A):	41,07 TWh
Produksjon i overgangsordningen (B):	+ 10,55 TWh
Totalt antall annullerte elsertifikater 2012-2018 (C):	- 51,86 TWh
Teknisk justering 2020 (D):	= - 0,24 TWh

Teknisk justering av elsertifikatkvotene 2020-2035

NVE har vurdert om kvotene for 2020 til 2035 må justeres basert på endrede forventninger til framtidig beregningsrelevant elforbruk og framtidig produksjon fra kraftverk som inngår i overgangsordningen.

NVE vurderer at det i år ikke er nødvendig å gjøre en ny vurdering av det beregningsrelevante elforbruket fram til 2035 siden det ikke foreligger vesentlige endringer fra framskrivingene som ble gjort i fjor. Tabell 2 sammenlikner anslag for finansiering av overgangsordningen i 2018 med oppdaterte anslag i 2019.

	Tidligere anslag for finansiering av overgangsordningen (TWh)	Oppdaterte anslag for finansiering av overgangsordningen (TWh)	Endring i anslag for finansiering av overgangsordningen (TWh)
2019	3,18	3,21	0,03
2020	3,18	3,20	0,03
2021	3,15	3,17	0,03
2022	3,10	3,12	0,03
2023	3,06	3,09	0,03
2024	2,89	2,92	0,03
2025	2,36	2,39	0,03
2026	1,82	1,85	0,03
2027	1,18	1,22	0,04
2028	0,76	0,76	0,00
2029	0,12	0,12	0,00
2030	0,03	0,03	0,00
2031	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00

Tabell 2: Anslag på finansiering av overgangsordningen. Andre kolonne viser anslagene gjort i 2018, mens tredje kolonne viser nye, oppdaterte anslag i 2019.

Ved teknisk justering av elsertifikatkvotene 2020-2035 inngår det fire komponenter, som vist i kolonne A, B, D, og E i tabell 3.

	[A]	[B]	[D]	[E]	[F]=([A]+[B]+[D])/[E]
	Finansieringsforpliktelse av elsertifikater fra kraftverk som inngår i det felles norske-svenske målet (TWh)	Forventet finansiering av elsertifikater fra kraftverk som inngår i overgangsordningen (TWh)	Teknisk justering 2020 (TWh)	Beregningsrelevant elforbruk (TWh)	Elsertifikatkvoter med ikrafttredelse 1. jan. 2020
2020	13,20	3,20	-0,24	86,8	0,186
2021	13,20	3,17		86,9	0,188
2022	13,20	3,12		86,9	0,188
2023	13,20	3,09		86,9	0,187
2024	13,20	2,92		87,0	0,185
2025	13,20	2,39		87,4	0,178
2026	12,47	1,85		87,9	0,163
2027	11,73	1,22		88,1	0,147
2028	10,27	0,76		88,3	0,125
2029	8,80	0,12		88,3	0,101
2030	7,33	0,03		88,3	0,083
2031	5,87	0,00		88,6	0,066
2032	4,40	0,00		89,0	0,049
2033	2,93	0,00		89,2	0,033
2034	1,47	0,00		89,9	0,016
2035	0,73	0,00		90,2	0,008

Tabell 3: Teknisk justering av framtidige elsertifikatkvoter

Kolonne A viser Norges årlige finansieringsforpliktelse for ny produksjon etter 2012. Etter 2020 skal Norge annullere elsertifikater tilsvarende en produksjon på 13,2 TWh til og med 2025, for så å gradvis redusere den årlige finansingsforpliktelsen mot 2035, etter hvert som godkjente anlegg fases ut av ordningen.

Kolonne B viser et estimat på produksjon fra anlegg som inngår i overgangsordningen i perioden 2020-2035, som også vist i tredje kolonne i tabell 2. Norge skal finansiere elsertifikater tilsvarende all produksjon fra anlegg i overgangsordningen i Norge. Ved beregning av elsertifikatkvotene fram i tid må man derfor gjøre et anslag på hvor mange elsertifikater i TWh Norge skal finansiere til anlegg som er godkjent innenfor overgangsordningen per år.

Siste frist for å søke om elsertifikater for produksjon innenfor overgangsordningen var 1.4.2016. I 2018 ble imidlertid to saker godkjent i overgangsordningen på grunn av særskilte forhold³. Derfor anbefaler NVE å justere opp den estimerte produksjonen fra anlegg i overgangsordningen i årene framover. Dette innebærer en økning i grunnlaget for elsertifikatkvotene i perioden etter 2020.

³ Vedtak som har blitt påklagd Olje- og Energidepartementet eller som har lang behandlingstid grunnet særskilte forhold kan gjøre at anlegg har blitt godkjent i overgangsordningen etter 1.4.2016. Imidlertid vil trolig ikke kvotekurven til 2035 justeres for ny kunnskap om finansiering av anlegg i overgangsordningen i framtiden, da ingen flere anlegg godkjenner innenfor overgangsordningen og NVE antar at klagesaker fra overgangsordningen er ferdig behandlet.

Økningen er relativt liten, og på grunn av avrunding gir det kun utslag i elsertifikatkvotene for årene 2024, 2025, 2026 og 2027.

Forventet årlig mengde elsertifikater til anlegg i overgangsordningen estimeres ved å trekke fra den mengden produksjon som årlig fases ut av overgangsordningen, fra den totale mengden normalårsproduksjon som er godkjent innenfor overgangsordningen per dags dato. Den forventede årlige finansieringsforpliktelsen vil dermed reduseres etter 2020 som følge av at de første anleggene i overgangsordningen når slutten av sin tildelingsperiode med elsertifikater. NVE anslår utfasingen av anlegg ut fra sitt interne datavarehus⁴.

Tabell 4 viser en oppdatert oversikt over utfasing av produksjon som inngår i overgangsordningen, og hvilket år den fases ut. Informasjonen i tabell 4 brukes for å regne ut tredje kolonne i tabell 2 og kolonne B i tabell 3.

2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	SUM
8	29	51	31	175	527	542	627	458	637	97	27	3 212

Tabell 4: Oversikt over utfasing av anlegg i overgangsordningen i GWh, fra NVEs interne datavarehus.

Kolonne D viser den tekniske justeringen for 2020, basert på kjente, historiske størrelser. For utregning, se tabell 1.

Kolonne E viser NVEs framskrivinger for beregningsrelevant elforbruk per år til og med 2035. NVE foretar framskrivinger om energibruken i Norge hvert år. I den forbindelse kan også NVE utarbeide nye anslag på hva framtidig beregningsrelevant elforbruk kommer til å være. Dersom det forventes større endringer kan det være nødvendig å justere elsertifikatkvotene opp eller ned for årene fram mot 2035. NVE ser imidlertid per i dag ikke behov for at dette skal være en årlig øvelse. Framover vil NVE tilstrebe å koordinere eventuelle oppdaterte forventninger om det beregningsrelevante elforbruket med tilsvarende oppdateringer på svensk side, og i så tilfelle varsle markedet om dette i god tid før forslaget til teknisk justering av kvotene legges fram.

NVE vurderer at det i år ikke er nødvendig å gjøre en ny vurdering av det beregningsrelevante elforbruket fram til 2035 siden det ikke foreligger vesentlige endringer fra framskrivingene som ble gjort i fjor.

Kolonne F i tabell 3 viser beregnete kvoter fram til og med 2035. Den regnes ut ved å summere kolonne A, B og D, for så å dele på kolonne E.

⁴ NVEs interne datavarehus er ikke direkte tilgjengelig for markedsaktørene, men informasjonen om når produksjon i overgangsordningen fases ut kan tilegnes ved bruk av vedtaksbrev og andre saksdokumenter for hvert enkelt anlegg.

Forslag til nye elsertifikatkvoter 2020-2035

Årets tekniske justering resulterer i endring av elsertifikatkvotene for årene 2020 og 2024-2027, markert i grønt i tabell 5. Tabellen viser NVEs anbefaling om nye elsertifikatkvoter med endring fra gjeldende kvoter.

Endringer fra gjeldende kvoter			
	Nye kvoter	Gjeldende kvoter	Endring i kvote
2020	0,186	0,189	-0,003
2021	0,188	0,188	0,000
2022	0,188	0,188	0,000
2023	0,187	0,187	0,000
2024	0,185	0,184	0,001
2025	0,178	0,177	0,001
2026	0,163	0,162	0,001
2027	0,147	0,146	0,001
2028	0,125	0,125	0,000
2029	0,101	0,101	0,000
2030	0,083	0,083	0,000
2031	0,066	0,066	0,000
2032	0,049	0,049	0,000
2033	0,033	0,033	0,000
2034	0,016	0,016	0,000
2035	0,008	0,008	0,000

Tabell 5: NVEs forslag til nye kvoter sammen med endring fra gjeldende kvoter.